

Najveći rast

tvrtka	cijena	%
Zg pekarne Klara	76,00	24,59%
Optima Telekom	2,06	15,73%
Hoteli Tučepi	310,00	14,81%

Najveći pad

tvrtka	cijena	%
Slatinska banka	33,00	-17,50%
Uljanik Ptovidba	50,00	-13,19%
Institut IGH	120,00	-13,04%

10 najlikvidnijih

Naziv	Promet
Ministarstvo financija	5.175.000,00
Valamar Riviera	3.469.112,30
HT	1.835.735,50
Končar - El	1.814.900,00
Optima Telekom	1.535.467,97
Kraš	1.018.998,00
Zagrebačka banka	919.236,80
Adris grupa	726.539,00
Arenaturist	706.436,00
Atlantic grupa	694.690,00

€/kuna \$/kuna
7,414 6,531

ZAGREBAČKA BURZA

Rast indeksa uz pet dionica "milijunaša"

Dionički indeksi ojačali su jučer uz znatno povećani promet koji je iznjedrio čak pet dionica s milijunskim prometom. Završetkom trgovanja CROBEX je dosegao 1774 bodova što je 0,26% više nego dan ranije. Izraženo je ojačao i CROBEX10, za 0,51%, pa je dohvatio 1039 bodova. Porasla je i likvidnost. Ukupan promet dosegao je 19,7 milijuna kuna od čega je dionički promet iznosio 14,5 milijuna a obveznički je pridodao 5,2 milijuna kuna. Promet iznad milijun kuna ostvarile su dionice Valamar Riviere (+1,2%), HT-a (+0,3%), Končara (-0,8%), Optima telekoma (+15,7%) i Kraša (+4,7%). (tp/pd)

STYRIJIN PROJEKT INVESTCRO

Zoltán Áldott, predsjednik NO Mola: Potencijala ima, to se vidi i po punim kafićima i Viktor Pavlinić, predsjednik Uprave Tele2 Hrvatska

Dario Hrebak, gradonačelnik Bjelovara: Moramo stvoriti kult rada, oko 40 posto Hrvata ne želi raditi

Burak Baykan, regionalni direktor Dogus Hodinga: Ne bih rekao da je birokracija ovdje gora nego u drugim zemljama

Mladen Fogec predsjednik Udruženja stranih ulagača u Hrvatskoj i Zdenko Lucić, državni tajnik

Guverner Vujić: Nažalost, kod 'greenfield' ulaganja malo što se promijenilo od 2003. do danas

Ana Blašković, Saša Paparella
Poslovni dnevnik

Konferencija "InvestCro: Investicijske (ne)prilike u Hrvatskoj", čija su središnja tema propuštene prilike, odnosno planirane investicije koje se nisu realizirale, te prepreke, ali i moguća poboljšana za dolazak i tretman stranih ulagača, održana je jučer u Hotelu Westin u Zagrebu. Druga je to od četiri konferencije u sklopu cjelogodišnjeg multimedijskog projekta Večernjeg lista, Poslovnog dnevnika i 24sata pod nazivom "InvestCro: Kako do ulagača". Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović rekla je kako rezultati stranih ulaganja ne odgovaraju željenoj slici. Rekla je da iz naučenih grešaka treba izvući pouke i izbjeći njihovo ponavljanje.

Predsjednica je istaknula da nedostaje 'greenfield' ulaganja te predložila Vladi pet konkretnih smjernica. – Rezultati direktnih stranih investicija ne odgovaraju poželjnoj slici. U 26 godina u Hrvatsku je ušlo 33,5 milijardi eura, no problem je da su ulaganja uglavnom bila 'brownfield' i usmjerena u 'non-tradeable' sektore. Nedostaju nam 'greenfield' ulaganja, ulaganja u proizvodnju roba i usluga koja će stvarati kvalitetna radna mjesta i biti više izvožno orijentirana – rekla je predsjednica. Smatra da se razvoj može usmjeriti u poželjnom pravcu ako se iz učinjenih grešaka izvuku pouke.

Hrabrost i entuzijazam

– Prvenstveno tu mislim na investicijska lutanja, potkapacitiranost ljudstva koji se bavi privlačenjem ulagača, nedostatak planskog pristupa i koordinacije – rekla je. S Pantovčaka stoga Vladi stiže pet ključnih smjernica za brži i lakši rast ulaganja. Nužno je, kaže predsjednica, objediniti nadležnosti svih odgovornih u privlačenju FDI-ja na jednoj nacionalnoj razini, izraditi strategiju privlačenja investicija usklađenu s ostalim gospodarskim strategijama, staviti naglasak na nove modele i soft-poticaje za ulaganja za više dodatne vrijednosti te konstantno izraditi privlačne investicijske klime. U pet preporuka je i nastavak rada na boljoj slici Hrvatske i promociji zemlje kao odredišta za ulaganja. U tom smislu predsjednica najavljuje da će radna skupina koju je okupila za brendiranje Hrvatske kroz

Kako neprilika postaje prilika

S PANTOVČAKA VLADI STIŽE 5 SMJERNICA ZA BRŽI RAST ULAGANJA

Predsjednica Uprave Večernjeg lista Andrea Borošić, predsjednik Udruženja stranih ulagača u Hrvatskoj Mladen Fogec, predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović i ministar gospodarstva, maloga i srednjega poduzetništva i obrta Darko Horvat

mjesec dana izaći sa smjernicama. Konferenciju je otvorio glavni urednik Poslovnog dnevnika Vladimir Nišević koji je naglasio kako se ovim projektom otvaraju teme koje su izrazito bitne za Hrvatsku. – Odlučili smo napraviti nešto za naše društvo, ali za one koji ostanu nakon nas. Bez zdravih investicija, ostat ćemo bez ulagača, a mi smo upravo zbog toga odlučili progovoriti kroz razne konferencije, kao što je ova. Nadam se da će ovaj skup pridonijeti napretku Hrvatske – poručio je Nišević. – U posljednje dvije godine, dvije trećine greenfield investicija u EU bilo je u svega šest europskih zemalja. Vjerujem da će Hrvatska u 2019. podići svoj rejting i doći uz bok tih šest zemalja, uz pomoć novih zakona i kvalitetnijeg okvira za poticanje ulaganja – rekao je Darko Horvat ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta. – Želimo investicije s novim tehnologijama i dodanom vrijed-

nosti. Unatoč globalnom bum digitalne ekonomije, manje od 20 posto investicija sliče se u ICT sektor, od kojih se radi fama. Mi ne gledamo samo volumen već i karakter i vrstu investicija, ali i kvalitetu radnih mjesta, onakvih zbog kojih naši mladi ljudi odlaze raditi u inozemstvo. Treba nam malo hrabrosti i entuzijazma, pretvaranje neprilika u priliku. Ministarstvo gospodarstva raspisalo je pet novih natječaja, što je inovacijska prilika za domaće poduzetnike. Siguran sam da ćemo 303 milijuna eura plasirati u investicijski potencijal Hrvatske i da će ove godine završiti u razvijanju i razvoju – zaključio je ministar gospodarstva Darko Horvat.

Optimistični potencijali

Mladen Fogec predsjednik Udruženja stranih ulagača u Hrvatskoj, napomenuo je da bi se pesimizam koji vlada Hrvatskom mogao odraziti na strane ulagače.

– Rejting agencije nas stalno pozicioniraju pri kraju druge trećine doing business ljestvica, no one sve rađe na temelju percepcije, tako što razgovaraju s našim političkim strankama, nevladinim udrugama, a mi smo jako skloni negativnostima – moramo se okrenuti optimizmu.

Ipo percepciji korupcije ne stojimo najbolje, ali kad osobu pitate je li dala mito odgovara da nije. Molim vas da širite optimizam jer Hrvatska ima jako puno potencijala. Veliki problem je mentalitet, kapacitet za promjene nije dovoljno velik, još se nismo spremni početi mijenjati, a živimo u eri digitalizacije i informatizacije. Predugo smo se bavili prošlošću, na Agrokoru smo potrošili jednog ministra gospodarstva, a njegov nasljednik se sada uglavnom bavi Uljanikom, što je također prošlost. Trebamo se baviti budućnošću. Dobro je što smo uveli Zakon o strateškom planiranju. Nije pita-

nje žele li strani investitori doći u Hrvatsku, nego želimo li mi strane investitore – kaže Fogec.

– Rast ispod tri posto možda je zadovoljavajući na ovoj razini, ali Hrvatskoj neće omogućiti da ne zaostajemo za usporedivim zemljama među kojima je zadnja. Za rast su nužne investicije, za koje samo treba provesti ono što piše u nacionalnom programu reformi – rekao je guverner Hrvatske narodne banke Boris Vujić.

Među ključnim problemima guverner navodi nisku proizvodnost i visinu investicija. Iako se oporavljaju, investicije su i dalje daleko ispod pretkrizne razine. Gleda li se njihova struktura primjetno je da oporavak koči spori tempo javnih ulaganja, što je "i dobro i loše".

– Na primjeru autocesta vidjelimo da sve javne investicije ne moraju nužno biti dobre za tvrtke koje su ih radile, ali najnižu razinu javnih investicija među usporedi-

vim zemljama treba ispraviti – rekao je prvi čovjek središnje banke. Razloga za optimizam daju podaci o visini ugovorenih sredstava na temelju kojih je središnja banka za 2019. prognozirala višu razinu investicija nego prošle godine.

Kontradiktorni propisi

– Pozitivni signali dolaze i od privatnih tvrtki koje u anketama kažu da su premalo investirali u prethodne tri godine što je iznad europskog prosjeka.

Gleda li se pobliže struktura investicija guverner iznosi nekoliko zanimljivih opaski. Za razliku od ranije kad je glavna investicija išla u građevinu, danas oporavkom predvode proizvođačke djelatnosti i turizam. U industriji država je dominantna po vlasništvu, no po investiranju vode domaća privatna poduzeća iz čega proizlazi da su državne tvrtke manje sklone reinvestirati dobit od privatnih tvrtki. Nažalost, kod 'greenfield' ulaganja malo što se promijenilo od 2003. do danas, Hrvatska je na začelju usporedivih zemalja. Zato je pristup financiranju povećan i diversificiran; krediti za investicije se povećavaju dok oni za obrtna sredstva padaju, kao i kamatne stope na dugoročne i kratkoročne kredite uz kontinuirano ublažavanje uvjeta kreditiranja. Što Hrvatska može učiniti da ojača investicije?

– U Nacionalnom programu reformi sve dobro piše, samo treba zadužiti ljude i reći da to treba odraditi i za tri godine pogledati što ste napravili – rekao je guverner osvrćući se na dobro poznati popis kojeg predvode kompleksni i često kontradiktorni propisi, pravna neizvjesnost, (ne)dostupnost radne snage, neefikasna državna poduzeća i javna uprava. – Po svim indikatorima konkurentnosti Hrvatska izgleda loše, a neke stvari njima se i ne mjere. Kad pričate s investitorima u inozemstvu, kažu da je teško raditi s lokalnom upravom, a to je nešto što se teško mjeri. Percepcija u inozemstvu dolazi od onih koji su u 20 godina pokušali ulagati u Hrvatsku, a naišli su na svakakve prakse zbog kojih to na kraju nisu napravili. Način mijenjanja percepcije je da učinite drugačije od onog što ljudi očekuju. Fokus Vlade trebao bi biti na tome da dovede tri značajna investitora koji će na svom primjeru promijeniti percepciju – poručio je guverner Vujić.

NIJE PITANJE ŽELE LI STRANI INVESTITORI DOĆI U HRVATSKU, NEGO ŽELIMO LI MI STRANE INVESTITORE

ŽELIMO KVALITETNA RADNA MJESTA, ONAKVA ZBOG KOJIH NAŠI MLADI LJUDI ODLAZE RADITI VAN

PREKOMJERNI NAMETI BANKARIMA

Zdenko Adrović, direktor Hrvatske udruge banaka, požalio se na prekomjerne namete bankarima, kojima je regulatorni trošak višestruko veći nego u Njemačkoj, a tu je i problem parafiskalnih nameta, Primjerice, Ministarstvo turizma želi bankarima višestruko povećati namete za turističke zajednice. – Moramo ne samo dizati količinu investicija, već i paziti da one budu kvalitetnije i omoguće ljudima veće plaće – istaknuo je Zdenko Adrović, direktor Hrvatske udruge banaka.

Zdenko Lucić, državni tajnik, Tomislav Pokaz, Ured predsjednika Vlade i Marko Jurčić HGK (gore). Darinko Bago, predsjednik Uprave Končara i Hrvatskih izvoznika i Anton Kovačev, šef hrvatskog Ureda EIB-a

